

buje mar, naj bi pač poskrbeli, da bi se našim marljivim bralcem pod slamnatimi strehami lahko podajalo najprimernejše blago naših mojstrov — pripovedovalcev kakor Jurčiča, Erjavca, Mencingerja, Stritarja i. dr! Še vsega Martina Krpana nikdo ne pozna. Koliko zlata leži pod grudo zemlje, ljudstvo pa zraven stoji tarnaje, da trpi pomanjkanje! Po leti pre tiskarne navadno nimajo prehudu dela, to bi bil čas, da bi se povesti tiskale, pa prav po ceni bi morala biti izdaja in prihodnjo zimo bi se naše ljudstvo že lahko z njimi naslajalo. Slovenci smo ljudje, ki preveč tožimo, a si premalo vemo pomagati; včasih je kaka stvar tako lahka, recimo, da je samo treba pripomniti, pa je, kakor neumni otroci, ki si ne vedo ponujati, stojimo in tarnamo in čakamo, da nas drugi narodi sunejo v kot. Torej se enkrat: prav po ceni prirejeno zbirko naših najboljših povesti nam dajte do prihodnje zime!

Spodnja Polskava. Vse povsod se že organizujejo kmetijske zadruge, kakor poročajo slovenski časniki in baš to je dalo tudi vrlim Polskavlantom duška, da se združijo, ker zadruge je pri nas potreba.

Gosp. J. Kač prišel je v našo sredino v nedeljo dne 11. febr. ter s svojim izvrstnim govorom razložil razmere kmetijskega stanu, v čemur mu vsi pritrjujemo. Njegove besede pa niso bile glas vpjočega v puščavi, ampak padle so na rodovita tla. Dal Bog, da bi tudi mnogo sadu obrodile.

Ker pa takrat ni bilo dovolj udov, sklicali smo drugo zborovanje v nedeljo dne 18. t. m. in takrat se je oglasilo 60 udov. Prebrala so se pravila in potem je sledila volitev. Izvoljenih je bilo enoglasno v načelnništvo 8 in v nadzornništvo 7 udov. Načelnik je izvoljen vrl krščanski mož gospod Janez Hrastnik, veleposestnik v Spod. Polskavi, namestnik gsp. Jakob Glaser in blagajnik gsp. Karol Hrastnik veleposestnik.

Vsi odborniki v načelništvu in nadzorništvu so krščansko-narodni možje ter bodo gotovo steber mlade osnovane zadruge. Imamo pa kakor povsod navadno tudi dovolj nasprotnikov zadruge, in žal, naši nasprotniki so celo posestniki. Toda le tisti, ki trobijo v rudeči rog. To nas pač prav nič ne straši, kajti pogum velja, in z združenimi močmi dosegli bodemo svoj cilj, ki nas bo pripeljal do blagostanja. Seve začetek je težak, saj imamo še besede g. Kača v spominu, da če danes vsadiš drevo, ti jutri ne bode že sadu rodilo, in z zadruge je ravno tako, sedaj je še le osnovana in čez 1 ali 2 leti se tudi ne moremo Bog ve kaj vse imeti, pa le ne obupajmo, dragi kmetje, slo bo vse v redu, akoravno je mala vstopnina in sicer 2 K in delež 10 K. Le pridno pristopajte, da bomo kmalu dosegli do 200 udov. Pomagaj nam Bog!

A. V.

Sladka gora. Anton Šebat, nad 40 let učitelj je 2. t. m. zatisnil svoje trudne oči v 65. letu. Ta blagi, bogaboječ gospod je bil rodom Gorenje blizu Bleda doma. Šole je obiskoval v Ljubljani, pozneje v Celovcu. Po prestanih skušnjah je bil nekaj časa pri rajnem škofu Slomšek, pozneje kot učitelj v Št. Jurju ob juž. žel., kjer se ga še danes radi spominjajo sedanji kmetje in kmetice, bivši njegovi šolarji. Rad je pripovedoval o tačasnih dobrih razmerah in tudi plačilih. Od tod je prišel zbog svoje marljivosti in vedne milobe v mesto Slov. Bistrico za učitelja, od koder si je čez nekaj let želel priti za samostalnega voditelja, vsled česar je dobil službo v Lembergu, kjer je imel to srečo, si pridobiti skrbne, tihe gospodinje, z njo pa tudi lepo, a malo posestvo na Sladki gori, na katerem je tudi sedaj v pokoju živel po prestanih težkih službenih letih in sicer v Čadramu, št. Jerneju, št. Kungoti n. P. Leta 1894. stopil je v pokoj, pa tudi kot penzionist ni miroval, temveč še supiral v Makolah, Laporju in v Črešnovcih.

Na vseh krajih trudil se je neumorno za pouk in pravo krščansko vzgojo mladine,

izmed katere je sedaj več visokih gospodov, deloval je s vso vneto za blagor nje in ljudstva; bil je najboljši oče svojih 3 vrlih otrok, za katere je skrbel kolikor so mu dopuščale tačasne slabe razmere in suhe letine.

V zadnjih mesecih svojega življenja je večkrat pravil o veliki potrebi složnega delovanja učiteljstva z duhovščino, brez katere sloge ni mogoče doseči pravega smotra pri učeči se mladini, trdil je to tembolj kot stari v šoli osiveli učitelj ozirajoč se na svoje blago delovanje več kakor 40 let.

Do zadnjega zdiha je bil pri zavednosti in poslovesu okoli stoječih umrl je na Svečnico zvečer. V pondeljek 5. t. m. je bil pogreb, katerega se je vdeležilo izvanredno mnogo ljudstva in tudi 8 g. učiteljev ter šolarji iz Lemberga in Sladke gore s častitim učiteljstvom. G. nadučitelj od sv. Petra n. Med. selu Strmšek je pri hiši vzel slovo, kakor tudi ob odprtem grobu v tolažbo zaostalim, v čast rajnemu in vzgled sosedom. —

S pokojnim je — izginil iz naših vrst naroden in bogaboječ učitelj. Bodi mu trajen spomin! —

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanje. Imenovani so avskultantom naslednji pravni praktikanti: J. Premšak pri okrož. sodišču v Celju, Fr. Šuklje in dr. Milan Geršak v Novem mestu, Ferdo Medic v Ljubljani in Ferdo Müller v Mariboru. — Finančni komisar g. Fr. Tuma je imenovan finančnim nadkomisarjem s sedežem v Mariboru, višji finančni respicijent Martin Voh pa finančnim komisarjem s sedežem v Celju.

Zaspanost političnih društev. Kolikor nam znano, sta samo dve politični društvi ugovarjali nemškemu hujskanju proti imenovanju drugega dež. šolskega nadzornika za Štajersko. To je žalostno! Dočim Nemci zborujejo in kričijo proti slovenskim težnjam, se Slovenci niti za svoje pravice ne zganemo. In kaj je nasledek? Vlada se boji nemškega krika, Slovence pa prezira, ker ve, da so pohlevni, mirni, da vsak udarec potrpežljivo prenašajo.

Viničarski in sadjarski tečaj se bo vršil na mariborski šoli od 5. do 17. sušca 1900. Opozarjamo čitatelje na inserat v 8 št. na 7 strani. Naj se le obilo Slovencev oglasi. Kteri Slovenci bodo odbiti, naj nam naznajo, da se bomo prepričali, po kakih načelih se ravnaajo pri sprejemanju v te tečaje.

To je larifari. Pravijo, da Štajarci ne dobimo drugega deželnega nadzornika, ker je tržaška «Edinost» prezgodaj vladino nakano izpovedala in se je sedaj začela nemška gonja. Bežite, bežite! Prvič ni res, da je «Edinost» to pred časom izdala, ker je reč bila vsaj že pol leta znana v štajarskih političnih krogih in drugič bi bilo jako smešno, ako bi si ministerstvo zaradi takega majhnega vzroka naenkrat premislilo in nam ne dalo nadzornika. Ni nemogoče, da si je ministerstvo samo naročilo nemško vpitje in zavolj lepšega se obdoljuje Edinost. V Avstriji je vse mogoče.

Slepar z markami, neki Benducci iz Florencia, se nahaja sedaj na Štajarskem. Mož spravlja v denarce znamke, ki so ponarejene, a čudovito podobne pravim znamkam. Pozor!

Poroka. Dne 26. febr. poročil se je v Mali nedelji g. Ant. Štupca, trgovec z gđ. Fanico Korosčevo. Ker je g. A. Štupca rodom Sodražičan na Dolenjskem in zelo čislana oseba, ravno tako njega nevesta iz imenitne ter rodoljubne Korosčeve hiše v Malinedelji, kličemo obema: Na mnogaja leta!

Fašenski orači. To je bila komedija v Bišu! Prišli so v soboto od urbanskega brega orat za debelo repo fašenski orači, našemljeni

kakor je stara navada po nekaterih krajih, in ravno so srečno naleteli na orožnika. Pravo slepomiškanje se je začelo. Gonjač je moral orožniku izročiti svoje vprežene seme, iz katerih so strgali komote ali kaj so že imeli svetlega ali rudečega na sebi, plužar je moral svoj plug pustiti v Bišu, a svojo dragoceno biserno obleko — stari obrnjeni kožuh — je odložil v neki listnjak, tudi nositelj klobas, belic itd. je jezen pustil svoj mastni koš v listnjaku v shrambo: slednjič pa še je orožnik zabilježil njih imena zavoljo večkrat. Bilo bi hasnovito, da bi tako tudi ponočnjake večkrat polovili, in še one nepotrebne kolednjake z godbo pred Svečnico, a ob Janževem ponočna dekleta, prišedša iz spodnjih krajev.

Cerkvene novice. Na Spodnji Polskavi smo imeli sv. misijon od 27. januarja do 5. februarja. Vodili so ga č. o. lazaristi iz Maribora s pomočjo celjskih kapucinov in domačih duhovnikov.

Šole zaprte. V Slovenski Bistrici, v Zgornji in Spodnji Polskavi so šole vsled ošpic na negotov čas zaprte.

Prijatelji šole. Deželni šolski odbor je izrekel zahvalo nadučitelju v Podgorjah g. Matiju Šmiđu za nadzorovanje pri zidanju nove šole, grajščaku Gosletu v Hrastniku zaradi darežljivosti nasproti ljudski šoli v Kozjem.

Iz šole. Razpisano je učiteljsko mesto na Konjski okoliški šoli, v Slivnici pri Šmarju in v Vuzenici, učitelj-voditeljsko mesto v Češnjah in nadučiteljsko mesto na Frankolovem. Prošnje se morajo vložiti do 10. marca. — K Sv. Jakobu v Slov. gor. pride kot učitelj Franc Kotnig, dosedaj učitelj-voditelj v Gabrovici na Primorskem, gea. Elvira Vipauc je v Št. Jakobu v Slov. gor. stalno nameščena. Kot učiteljica ročnih del v Vidmu se je nastavila gospica Klotilda Tramšek.

Razširjenje šol. Dvorazrednica v Dornavi pri Ptujju in dvorazrednica na Majšbergu se razširita v trirazrednice.

Poštna novice. Poštna praktikanta v Mariboru Maks Ane in Fr. Steindl sta postala asistenta ter prideta v Beljak. Poštni odpravitelj Ant. Mišan pride v Zidani-most. Poštna oficijala Jakob Duscher iz Zidanegomosta in Fr. Gerl iz Ptujja prideta v Gradec.

Premeščen je asistent pri finančno-računskem oddelku g. Aleksander Ussar iz Ptujja v Gradec.

V Zalcu je umrl dne 22. febr. g. Karol Žuza, ki je bil svoječasno tudi žalski župan.

Umrl je v Gradcu dne 24. febr. naš rojak (s ptujskega polja) vpokojeni profesor ljubljanskega učiteljskega g. Jakob Predika.

Izpred oltarja v grob. V Vitanju je bila poročena 18. febr. t. l. čvrsta 24 let stara deklina Marija Gradišnik. Ob silnem naluvi 20. febr. se je močno prehladila, vnela so se jej pluča: 24. febr. je umrla.

Krajni šolski svet pri Sv. Jakobu v Slov. gor. je v svoji seji dne 25. t. m. izvolil narodnega gostilničarja gsp. Matija Peklarja načelnikom. Častitamo mu, kakor tudi novemu krajnemu šolskemu svetu, ki je po vseh svojih udih pravega narodnega mišljenja.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Zadnjo nedeljo je zborovalo tukajšnje politično društvo ter je pri jako številni udeležbi enoglasno sprejelo naslednjo resolucijo: »Politično kat. gospodarsko društvo, danes zbrano, odločno ugovarja počenjanju nemških radikalcev in županov spodnještajarskih mest in trgov, kateri nasprotujejo vladi, ko namerava postaviti slovenskega nadzornika našim slovenskim šolam. — Na Spodnjem Štajarskem prebiva 90% Slovencev in le 10% Nemcev. Ta ogromna večina vendar zasluži, da šole nadzoruje človek, kateri je popolno zmožen slovenskega jezika, ker mu je zraven tudi nemščina znan jezik. Zbrani društveniki prosijo slovenske poslance, naj vse storijo, da predrznost te vrste Nemcev odločno zavrnejo. Dobro bi bilo, da bi se sklical velik shod slovenskih županov, na katerem bi se Nemcem dal dostojen odgovor. — Koncem zborovanja

je bila prosta zabava, in petje v občno zadovoljnost.

Jareninsko politično društvo je v odborovi seji v nedeljo dne 25. febr. soglasno in med splošnim odobravanjem sklenilo protest zoper krivično rovanje staj. nemških nacionalcev v zadevi imenovanja drugega šolskega nadzornika za Štajersko in se je odposlala prošnja na poslansko zbornico, da ona prisili vlado, da takoj imenuje drugega ljudsko-šolskega nadzornika za slovenske ljudske šole in sicer moža slovenske narodnosti in slov. misljenja. Peticija se je odposlala poslancu Žičkarju.

Drobiž po 2 in 20 vinarjev bo bržkone odpravljen, ker je baje jedina ovira, da se nova veljava ne more naglo udomačiti med ljudstvom. V finančnem ministerstvu se neki že resno pečajo s to zadevo.

Slovenska gimnazija v Ptujju. Po Spodnjem Štajerskem se je začelo gibanje, da se v Ptujju ustanovi slovenska gimnazija. Uredba sedanje nemške gimnazije v Ptujju je nezgodna za nas Slovence.

Nova iznajdba Slovenca. Slovenski ključavničar v Celju g. Ivan Rebek je izumil nov aparat za streljanje proti toči. Novi aparat strelja močno in hitro ter je izključena pri njem vsaka nevarnost za strelca.

Iz drugih krajev.

Vojska v Južni Afriki. Najnovejša zanesljiva vest iz vojske je, da se je burski general Cronje udal angleškemu generalu Robertsu. S Cronjetom se je moralo udati kakih 3000 vojakov, drugi pa so že prej odšli. General Cronje se ni mogel delj časa Angležem ustavljati, kajti njegovim 3000 vojakom stalo je nasproti 40000 Angležev. Prvazprav so ga prisilili k udaji angleški topovi. Cronje se je držal celih 11 dni. Tudi Angleži hvalijo pogumnost in neustrašenost burskega generala.

Prvi podpredsednik državne zbornice bi naj postal po želji Nemcev radikalec Prade. Danes v četrtek bi morala biti volitev. Toda ker v predsedstvu ni Slovana, Čehi in Slovenci nečajo voliti Prade, ampak so imeli včeraj skupno sejo ter se pogovorili za Čeha dr. Žačka. Ta odločen korak pa je tako ustrašil Poljake in konservativne Nemce, da se je včeraj takoj sklical izvrševalni odbor desnice, o katerem se je mislilo, da je že za vselej zaspal. V odboru se ni doseglo sicer še nobeno sporazumljenje, ampak le toliko, da se bo volitev vršila še le v ponedeljek. Slovenski volilci se veselijo, ko vidijo svoje poslance ob strani Čehov.

Mladočehi so zmagali v mestni skupini Štan s svojim kandidatom dr. Čelakovskim. Toda boj je bil hud in še le v ožji volitvi je propadel češki radikalec dr. Baxa.

Napad Lucchenija na nadzornika jetnišnice Perrinija v Genovi. Predzadnje nedeljo sta ubežala dva jetnika iz jetnišnice v Genovi, kjer je zaprt tudi morilec naše cesarice, Lucheni. Vsled tega se je poostrija ječa vsem jetnikom ter se je začelo strožje paziti na nje. Nekoliko tega poostrenja zadelo je tudi Lucchenija in sicer je odredil nadzornik jetnišnice Perrini, da bo dobival Luccheni odslej samo eno knjigo na teden za čitanje. Luccheni je bil s to novotarijo nezadovoljen in je prosil, da ga odvedejo k nadzorniku, da se mu pritoži. To so storili, ali nadzornik mu je povedal, da mu za sedaj ne more pomagati. Na to so Lucchenija odpeljali v celico. Tam je postal jako nemiren in nevoljen. Čez nekaj časa je naprosil strazarje, da ga zopet popeljejo k nadzorniku. Tu je začel Luccheni skoro zahtevati od njega, da mu dovoli več knjig na teden. Nadzornik ga je strogo zavrnil ter mu odgovoril, da ostane pri tem, kar je odredil. Nato je obrnil hrbet Luccheniju. Luccheni pa je vskliknil: Gospod nadzornik, Vi bodete obžalovali to. Na te besede se nadzornik zopet naglo obrne proti Luccheniju — a Luccheni je v tem hipu zamahnil proti z njemu z

desnico, v kateri je držal neko orodje. Nadzornik se umakne naglo ter še pravočasno, da ga ni Luccheni zadel. Potem popade Lucchenija in med njima se je vnel hud boj. Strazarji, ki so stali pred vrati, so začeli ropot v sobi in so pritekli nadzorniku na pomoč ter so uklenili Lucchenija. Odpeljali so ga v podzemeljsko temno celico, iz katere sme le vsaki tretji dan nekoliko na zrak. Orodje si je naredil iz ključa, katerega je na tleh zbrusil v bodalo.

Krvnikom na Dunaju je imenovan Jožef Lang. Prosilcev je bilo 18. Lang je izboren telovadec, v navadnem življenju pa je bil točaj kave ter je večkrat prostovoljno že pomagal pri obešanjih.

Društvene zadeve.

Vabilo. K odborovi seji družbe duhovnikov lavantinske škofije dne 6. marca t. l. v torek ob 11. uri predpoldan uljudno vabi čč. gg. odbornike. predstojništvo.

Slovenska čitalnica v Mariboru je priredila zadnje soboto dne 24. febr. elegantno maskarado v Narodnem domu, ki je bila prav dobro obiskana. Kmalu po 8 uri zvečer so začele prihajati lepe maske, ki so skraja kaj tajnostno med seboj šepetale, da bi se ne izdale radoznalim gledalcem. Naj naštejemo nekatere maske, ki so nam ravno še ostale v spominu in ki smo jih mogli razbrati iz živahnega vrvenja in drvenja. Prišli so trije domini (karmirudeči, rosa in črni), nagajiv bebe (svetlorosa), dve brhki Gorenjki, ljubezniva Korošica iz Ziljske doline, črnooka Dalmatinka, evropsko vzgojena Japonka, vedeževajoče ciganke, mlada Hrvatice, krasno modro nebo s svetlim solncem, lepo večerno nebo z brezštevilnimi zvezdicami itd. itd. izmed moških mask so vzbujale pozornost: princ, Grk, Črnogorec, Burec, različni klovnji itd. itd. Razvilo se je kmalu živahno kramljanje in zabavanje. Videlo se je, da se nihče ne dolgočasi. Prirediteljem tega večera gre vsa čast in hvala!

Zabaven večer je priredila «Slovenska čitalnica» 26. febr. kot odhodnico svojemu članu gosp. Cerjaku. Zbralo se je lepo število dam in gospodov, da še zadnjikrat preživijo v družbi s spoštovanjem in ljubljenim soudom. Večer je bil jako prijeten.

Kat. delavsko podporno društvo v Vitanju je imelo 25. febr. prav dobro obiskan shod. Iz letnega poročila je razvidno, da se je tekom leta 1899 društveno premoženje pomnožilo od 169 na 230 gld., čeravno so tekom leta dobivali bolani in obnemogli udje obilo podpore. Do zdaj se je odbor držal pravila, da dobiva ud. ki plačuje po 40 vin. na mesec udnine, po 4 K podpore na mesec; kdor plačuje po 60 vin., dobiva na mesec po 6 K, če zbolí. Pri občnem zboru je pristopilo več novih udov k društvu. To društvo se je ustanovilo l. 1896 najprej za drvarje v Rakovcu, ki niso zavarovani proti nezgodam ali boleznim pri nobeni zavarovalnici. Komajko so drvarji pristopili k našemu društvu, so nemškutarji zahtevali od drvarjev, da je treba zavarovati jih pri boleniški zavarovalnici. Ker jim je bilo pretežavno na dve strani plačevati, so iz našega društva razun enega vsi izstopili. A zdaj spoznajo zopet dobroto kat. delavskega podpornega društva in 25. febr. jih je nekaj prišlo v kat. del. podporno društvo nazaj. Nemškutarji delajo pač povsod zgago; a slednjic se vendar ljudem odpirajo oči.

Poučen shod na Pilštanju. V nedeljo dne 4. marca popoldne ob 2. uri je zborovanje kmetijske zadruge »Pilštanj z okolico« v prostorih Jož. Gubenška na Pilštanju. G. Ivan Kač govoril bode o umetnih gnojilih. K obilni udeležbi vabi odbor.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali: Sl. posojilnica v Mariboru 700 K, sl. hranilno in posojilno društvo na Ptujju 200 K, sl. posojilnica v Brežicah 20 K, čast. gosp. Martin Meško, župnik na Kapeli 6 in neimenovan 4 K.

Gospodarske stvari.

Vrednost gnojnice.

Vsaki kmet ve, koliko je vreden hlevski gnoj, redkokdaj pa vidiš, da bi kmetje tudi gnojnico tako nabirali kakor gnoj in jo potem tudi prav porabili. Nikjer se pri nas ne vidi gnojnične jame, povsod pa, da teče gnojnica po potu in po vasi naprej. To kaže, da večina naših kmetov ne vedó, da more gnojnica na naših poljih, posebno pa na travnikih, mnogo koristiti in hlevski ali pa umetni gnoj nadomestiti.

Glavne tvarine v gnojnih sploh so: dušik, fosforova kislina in kali; te tvarine kupujemo tudi v umetnih gnojilih. V gnojnici nahajajo se 0-15% dušika, 0-50 kalija in nekaj kislina. Ako računimo po vrednosti umetnih gnojil, je en hektoliter gnojnice vreden 25 kr. Od ene srednje goveje živine se dobi na leto okoli 30 do 40 hektolitrov gnojnice; od 5 krav na pr. se lahko nabere na leto 150 hektolitrov gnojnice in ako hektoliter računimo samo po 20 kr., iznaša na leto 30 do 49 gld. Kakor se pa sedaj ravna z gnojnico, da se namreč deloma posuši, deloma pa izteče, izgubimo gotovo polovico, ali pa vso zgornjo vrednost, t. j. do 20 gld. Ta dokaz je sicer le teoretičen (bolj znanstven), vidi se pa vendar, da je nepravilno ravnanje z gnojnico kmetu v veliko škodo.

Navadno se gnojnica zbira v odprtih in plitvih gnojničnih jamah poleg hleva. Potrebno pa je, da se jame iz cementa in kamna naredé; v majhnih kmetijah, kjer nimajo veliko živine, more jo kmet sam napraviti in namesto cementa in kamna naj vzame glinjo (ilovico). Glavna reč je le, da gnojnica ne more izteči. Naravnost iz hleva v jamo naj se naredi jarek, po katerem teče gnojnica iz hleva. Za izvožnjo na polje se naj rabi sod ali druga primerna posoda. — Gnojnici pa manjka fosforove kislina. Ta važni snov pa rastline ravno tako potrebujejo, nego dušik in kalij, ki sta v gnojnici. Večletno gnojenje s samo gnojnico povzroča nastop raznih plevel; to se je že marsikateremu dogodilo in ga vstrašilo. Manjkajoča kislina se nadomesti s superfosfatom. Na 400 litrov gnojnice se vzame 1 kg. superfosfata, ali pa na 100 litrov $\frac{1}{4}$ kg.; 100 kg. superfosfata stane 11 K 40 v, in na tej množini ima en kmet celo leto zadosti.

Najugodnejši uspehi se z gnojnico dosežejo na travnikih. Pri sodu mora biti na zadnjem kraju voza luknja in naprava, da se iztekajoča gnojnica enakomerno razdeli, in sicer tako široko, kakor je širok voz. Travniki se gnoji navadno v marcu ter aprilu, ob letu pa neposredno po košnji; izrastla trava se z gnojnico ne sme gnojiti, ker bi vtegnila po nji dišati. Opomniti moram še, da je sveža gnojnica zo mlado travo preojstra in da jo je treba pustiti nekaj tednov v jami. Ako je pa treba travnik s svežo gnojnico politi, naj se pred porabo prilije polovica vode, da gnojnica postane manj ojstra. Kmalu se na travnikih vidi, da je na pogojenih krajih trava bolj temna, večja in tečnejša. Poskušnje so pokazale, da v mnogih slučajih gnojnica isti uspeh prinese, kakor umetna gnojila. V Švici, kjer je živinoreja na jako visoki stopinji in kjer so kmetje večinoma v blagostanju, skrbno nabirajo vsako kapljico gnojnice in povišajo ž njo doneske travnikov. Pri nobeni hiši ne manjka gnojnične jame in po vsaki košnji na novo pognoje travnike. Kmetje, glejte torej bolje na gnojnico, saj nabiranje ne stane nič. Porabite jo za gnojenje travnikov, da tako pridelate več krme; s tem bode mogoče več ali pa boljšo živino rediti. — Ta izvrstni gospodarski članek povzeli smo iz koroškega «Mira», katerega ob tej priliki premožnejšim našim rodoljubom prav toplo priporočamo.